



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. maj 2022
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Ted Rosenbaum
Sagsnr.: 2022-0037-0154
Dok.: 2442957

Besvarelse af spørgsmål nr. 8 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 8 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. maj 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Mattias Tesfaye

/

Thomas Højgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 8 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Eftektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182):

”Vil ministeren yde teknisk bistand til et ændringsforslag, som bevarer muligheden for straksreaktioner på samme niveau som i dag?”

Svar:

1. Som det fremgår af punkt 2.12.2 i bemærkningerne til lovforslaget, så fremgår det bl.a. af Justitsministeriets devaluering ”Nævnsmødet. En devaluering af Ungdomskriminalitetsnævnet”, at straksreaktioner i praksis er blevet benyttet i få sager. Fra 1. januar 2019 til 31. august 2020 blev der truffet afgørelse i 1.059 sager i Ungdomskriminalitetsnævnet. Heraf blev 24 sager afvist og 1.035 sager optaget til behandling, jf. side 63. Kun i 21 af disse sager er der truffet afgørelse om en straksreaktion. I fem af sagerne er der alene truffet afgørelse om en straksreaktion, mens der i de resterende 16 desuden er truffet afgørelse om et forbedringsforløb. Alle sagerne var blevet henvist på baggrund af personfarlig kriminalitet, og straksreaktionerne bestod i alle sager af, at barnet/den unge skal deltage i et møde med en konfliktmægler med henblik på at undersøge muligheden for at etablere konfliktmægling, jf. devalueringens side 67.

Som forklaring herpå peges der i devalueringen bl.a. på, at en af barriererne for den begrænsede brug af straksreaktioner er formuleringen i ungdomskriminalitetslovens § 12, stk. 2, hvorefter det er en betingelse for, at Ungdomskriminalitetsnævnet kan pålægge en straksreaktion, at der foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare. Dette opfattes af nogle af nævnsmedlemmerne som et snævert anvendelsesområde, jf. devalueringens side 75.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at straksreaktioner er et vigtigt forebyggende redskab, der er egnet til at få børn og unge til at forstå, at kriminelle handlinger har konsekvenser og herved hjælpe dem ud af en kriminel løbebane. Justitsministeriet finder det derfor ikke tilfredsstillende, at Ungdomskriminalitetsnævnet alene i 21 sager har truffet afgørelse om en

straksreaktion. Efter ministeriets opfattelse bør anvendelsesområdet for straksreaktioner derfor udvides med henblik på at sikre, at kommunerne i langt videre omfang indstiller til brug af straksreaktion i de sager, som henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet, og at nævnet i langt videre omfang end i dag pålægger straksreaktioner.

Det er Justitsministeriets vurdering, at en sådan øget brug af straksreaktioner bedst vil kunne opnås ved at ophæve ungdomskriminalitetslovens § 12, stk. 2. En ophævelse vil således indebære, at det ikke længere er en betingelse for at pålægge en straksreaktion, at der foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnet eller den unges udvikling er i fare. I stedet vil en straksreaktion skulle pålægges, hvis barnets eller den unges udviste adfærd giver grundlag herfor.

På den baggrund kan regeringen ikke støtte ændringsforslaget.

2. Et ændringslovforslag, som anført i spørgsmålet, kan dog udformes på følgende måde:

Æ n d r i n g s f o r s l a g
til

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love

(Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182)

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af (...) tiltrådt af (...)

Til § 6

1) Nr. 8 affattes således:

8. I § 12 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om erstatning og godtgørelse til børn og unge for skader, der pådrages ved udførelse af straksreaktioner fastsat efter stk. 1.«

[Tilføjelse af betingelse for afgørelse om straksreaktion]

Til nr. 1

Med bestemmelsen foreslås, at hjemlen til, at justitsministeren kan fastsætte regler om erstatning og godtgørelse til børn og unge for skader, der pådrages ved udførelse af straksreaktioner efter ungdomskriminalitetslovens § 12, stk. 1, nu indsættes som ny stk. 3 i § 12 i stedet for stk. 2, hvorefter den eksisterende § 12, stk. 2, bibeholdes. Det indebærer, at det fortsat vil være en betingelse for pålæg af en straksreaktion, at der foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare.